

Сергій Параджанов цікаві факти

“Я вірменин, який народився у Тбілісі й сидів у російській в’язниці за український націоналізм”.
С. Параджанов.

Сергій Йосипович Параджанов (ім'я за вірменськими традиціями — Саркис Овсєпа Параджанян). народився в Тіфлісі (нині Тбілісі) 9 січня 1924 року в вірменській сім'ї Йосипа (Овсєпа) Сергійовича (1890-1962) і Сиран (Сірануш) Давидівни (1894—1975). Він був третьою дитиною в сім'ї після сестер Анни та Рузанни, та першим хлопцем у родині. Батько Сергія був антиквар.

Професія антиквара передавалася з покоління в покоління, і глава сім'ї — Йосип Параджанян — сподівався, що його діти підуть слідами предків. Сергій обрав інший шлях, і батько не зміг йому цього пробачити. Але вишуканий смак і вміння відрізнити справжню річ від підробки передалися, і це потім неодноразово ставало у пригоді Сергієві, коли він, сидячи без роботи, підробляв скуповуванням антикваріату.

У 1932-1942 роках Параджанов навчався в середній школі № 42. Навчався погано, проте виявляв схильність до деяких предметів (історія, природознавство, хімія, малювання). Захоплювався музикою, співом та літературою.

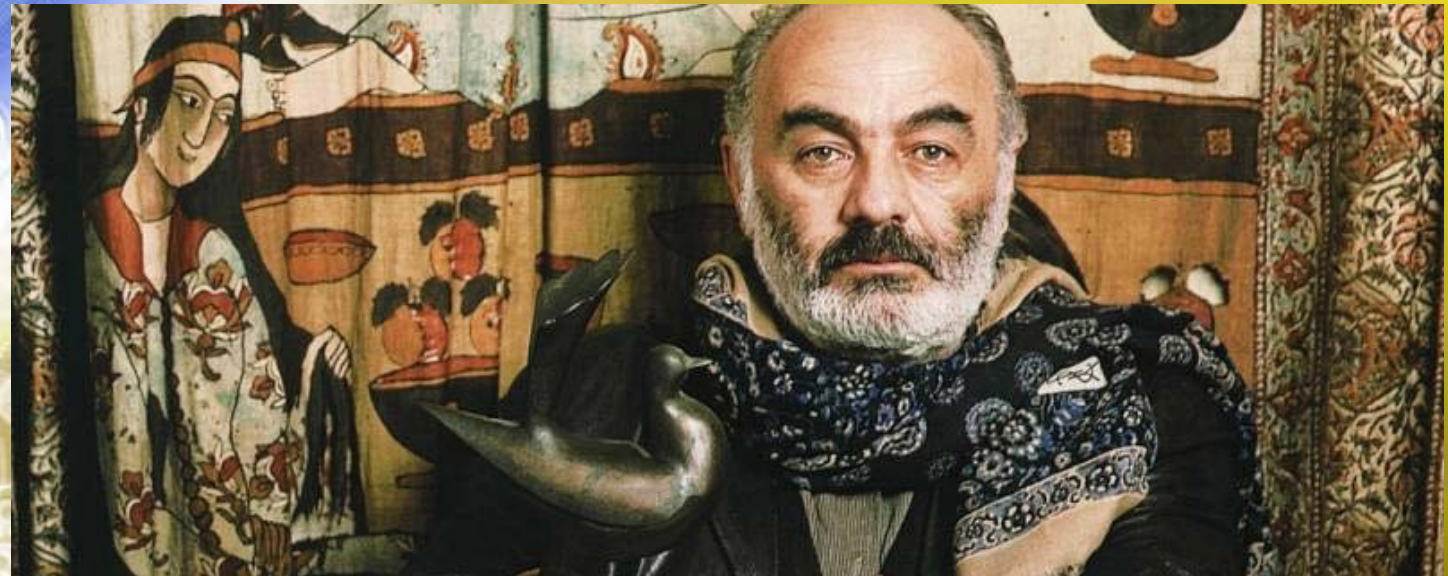
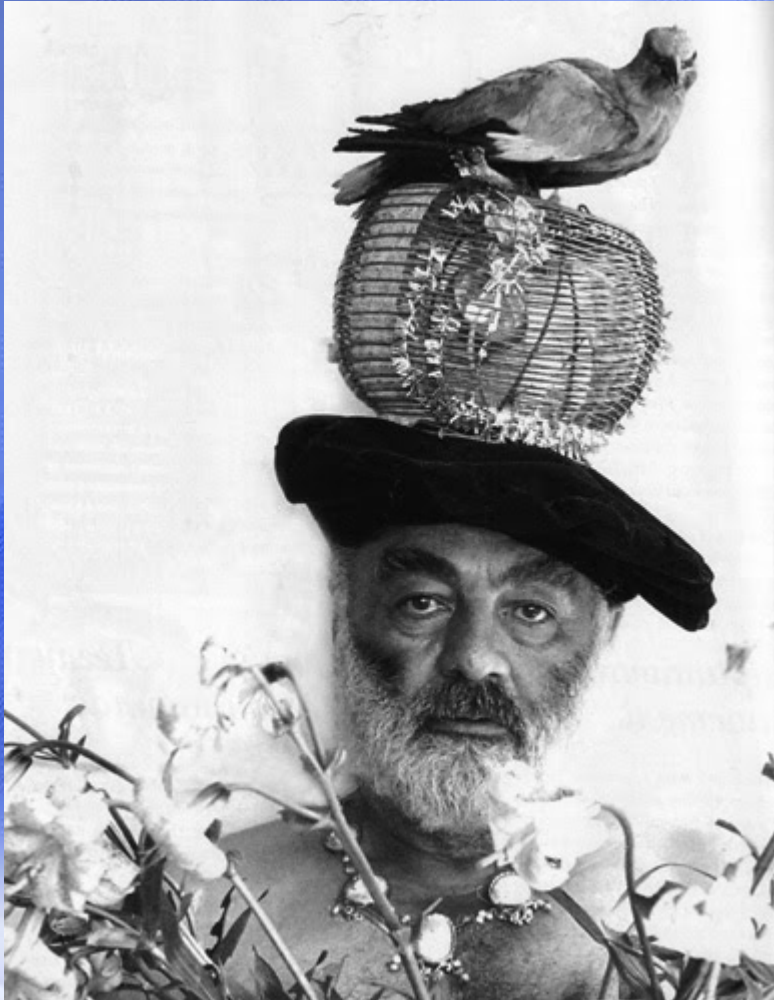
Середню школу закінчив тільки з двома «п'ятірками» — з природознавства й малювання. Технічні предмети тягнули на «трійку». Проте Сергій вирішив поступати в Інститут залізничного транспорту, де провчився лише рік.

Не маючи змоги довгий час проявляти себе у кінематографі, він зосередився на створенні колажів, що сприймалися його уявою як застигли кадри кінострічки. За роки тюремного ув'язнення він зробив близько 800 робіт.

Також у в'язниці Параджанов зробив букет із колючого дроту і своїх шкарпеток. Його він послав Лілії Брік. Ліія ж в свою чергу поставила цікавий букет у вазу подаровану Маяковським.

Одного разу у в'язниці начальник сказав Параджанову, який підмітав підлогу: «Засуджений, працюєте без вогника!» Наступного разу, помітивши начальство, режисер підпалив мітлу - так і став підмітати - «з вогником».

Режисера Сергія Параджанова завжди називали епатажним і чекали від нього якихось витівок. І він щосили «чудив» - наприклад, для зйомок фільму «Тіні забутих предків» пофарбував скелі під Косовом (Україна) синькою. На думку режисера, такий пейзаж виглядав набагато цікавіше оригіналу, та й з зеленим листям камені красиво контрастували. Закінчивши роботу, знімальна група поїхала, а скелі ще багато років залишалися синіми.

Першою дружиною Параджанова була татарська дівчина Ніяр Сераева, що працювала продавцем у взуттєвому відділі ЦУМу, – він одружився на ній ще студентом, під час навчання у ВДІКу. Але історія закінчилася трагедією: Ніяр вбили рідні брати за шлюб з іновірцем. Параджанов цю історію ледве пережив і намагався не згадувати про неї.

Другий шлюб був у Параджанова зі Світланою Щербатюк, дочкою дипломата. Їй було 17, йому – 31. Вони одружилися в 1955 році, в 1962 – шлюб розпався. Але через роки Параджанов пропонував їй знову одружитися.

1964 року він презентував картину «Тіні забутих предків», яку зняв за мотивами твору Михайла Коцюбинського. Цей фільм приніс Параджанову міжнародне визнання. Зокрема, 39 міжнародних нагород, 28 призів на різноманітних кінофестивалях (із них 24 – гран-прі).

Під час прем'єри фільму, яка відбулася 4 вересня 1964 року у київському кінотеатрі «Україна» сталася акція протесту. Творча інтелігенція публічно засудила політичні репресії, які відбувалися в Україні.

Дякую за увагу!